

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och planering
103 33 Stockholm

Skickas per e-post till: li.remissvar@regeringskansliet.se
Med kopia till: li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer:
LI2025/02146 Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar - Effektivare organisering och genomförande av statlig väg och järnväg (SOU2925:120).

Peab har tagit del av rubricerade utredning ser positivt på att initiativ tas för att planering, byggnation och drift av statlig infrastruktur kan ske såväl mer effektivt som till lägre kostnad.

Peab har valt att ge ett mer generellt remissvar snarare än att gå in på tekniska, ekonomiska eller juridiska förutsättningar för att genomföra utredningens förslag.

Generella kommentarer

Peab vill påpeka att mycket både kan och bör göras inom befintliga strukturer, framför allt vad gäller Trafikverket. Peab ser positivt på att Trafikverket har ökat antalet samverkansentreprenader och att man vågar pröva nya samarbetsformer.

Peab vill också påpeka att en stor del av Trafikverkets inköpsvolym rör mindre eller medelstora projekt, drift och underhåll eller beläggning. Även inom dessa områden är det viktigt att effektivare sätt att upphandla och genomföra projekt utvecklas. Det har inte varit en del av utredningens uppdrag men bör vara en prioriterad del av statens styrning av Trafikverket och ingå i verkets uppdrag.

Peab vill också påpeka att den administrativa kontrollen av projekten från Trafikverkets sida upplevs öka. Det gäller framför allt ekonomisk uppföljning. Det är självklart viktigt att det sker en god uppföljning av statens medel men det är också viktigt att utgångspunkten i samarbetet mellan Trafikverket eller annan statlig aktör och entreprenörer kännetecknas av förtroende och att kontroll och hantering av avvikelser är såväl ändamålsenlig som proportionerlig.

Peabs kommentarer på SOU 2025:120

Genomförande av projekt med annan beställare än Trafikverket

Peab ser möjligheter till ett effektivare genomförande genom att delar av den nationella planen lyfts över till en annan organisation eller genomförs i bolagsform.

Peab vill dock påpeka att de tekniska kraven, dokumentationskrav och slutligen överlämnande av färdig anläggning kommer att styras av och ske till Trafikverket. Likaså kommer många offentliga krav även att omfatta ett statligt bolag, t ex upphandling. Det är därför viktigt att tydligt definiera vad en bolagisering av

Postadress	Besöksadress	Org nr	Bankgiro
Peab Anläggning AB			866-8980
Nellickevägen 22	Nellickevägen 22	556568-6721	Plusgiro
412 63 Göteborg	412 63 Göteborg		7 77 94-6

genomförandet i sig ska skapa för effektivisering eller förändring jämfört med dagens modell för genomförande. Det finns annars en risk att förväntningar på effekter inte kan tillgodoses.

Likaså bör uppdraget till såväl ett bolag som Trafikverket vara fokuserat på samverkan mellan dessa båda aktörer. Peab ser en risk för att en konkurrenssituation som inte gynnar svensk infrastruktur kan uppnå. Därför bör spelregler mellan organisationerna samt vilka projekt som genomförs i vilken organisation vara tydliga.

Därför bör projekt som har en tydlig avgränsning till andra projekt och anläggning prioriteras. Likaså är projekt där myndighets- och tillåtlighetsprocesser bedöms vara mindre omfattande lämpliga att genomföra i annan form om fokus är just effektivt genomförande. Projekt som kräver omfattande utrednings-, myndighets- eller tillåtlighetsprocesser kräver också omfattande resurser vilket inte är lämpligt att bygga på upp i två organisationer. Därför bör dessa projekt kvarstå i Trafikverket som har såväl organisation som erfarenhet.

Likaså vill Peab påpeka att även om den statliga beställarfunktionen "dubbleras" med ytterligare en byggherre så gör varken konsult- eller entreprenörsmarknaden det. En samordning kring vilka projekt som genomförs när är därför viktig. Annars finns risk för överhettning eller att aktörer på marknaden åtar sig uppdrag som de inte har resurser för att slutföra.

Genomförande av projekt med OPS-finansiering

Peab ser att möjligheterna till andra finansieringslösningar kan öka volymen projekt som genomförs. Samtidigt vill Peab peka på att det finns begränsningar i såväl konsult- som entreprenörsmarknaden.

För att OPS-projekt ska vara attraktiva för privat finansiering ser Peab att det absolut viktigaste är förutsägbarhet och riskdelning. Peab håller med om utredningens slutsats att annan finansieringsform med största sannolikhet kräver att såväl utredningar/projektering som tillstånd är långt framåtskridna för att kunna vara attraktiva för privat finansiering.

Likaså är riskdelningsmodellen viktig. Risker som härrör till myndighets- eller politiska processer skall också ägas av offentliga aktörer. Risker och möjligheter som härrör till affärsrättsliga förhållanden såsom byggkostnad, driftkostnad och driftintäkter är påverkbara inom såväl offentlig som privat verksamhet och det bör därför vara dessa som är föremål för OPS-finansiering och gemensamt (statligt-privat) eller enbart privat projektgenomförande och drift.

Peab vill dock återigen kommentera att mycket kan och bör göras inom befintliga strukturer och i de dialoger som Trafikverket för med branschen. Likaså bör även andra områden än investeringsdelen utvecklas såsom drift och underhåll eller asfalteringsuppdrag.

Med vänlig hälsning,

Lotta Brändström
Affärsområdeschef
Peab Anläggning
